

Poreske vesti

Decembar 2018/1

Usvojene izmene i dopune Zakona o porezu na dobit pravnih lica

Narodna Skupština Republike Srbije je dana 7. decembra 2018. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, koji je objavljen u Službenom Glasniku RS br. 95 od 8. decembra 2018. godine.

Zakon je stupio na snagu i primenjuje se od 9. decembra 2018. godine, ali treba napomenuti da se najveći broj odredbi primenjuje na utvrđivanje i obračun poreza na dobit za 2019. godinu.

U narednim redovima dajemo pregled najznačajnijih izmena i dopuna zakona.

Nova pravila obračuna poreske amortizacije

Ovo je najveća i najznačajnija izmena, koja će se primenjivati na stalna sredstva **stečena** počev od 1. januara 2019. odnosno od prvog dana poreskog perioda koji počinje u 2019. godini. Dosadašnja pravila obračuna poreske amortizacije, uz određene izmene, primenjivaće se i dalje na amortizaciju postojećih stalnih sredstava.

Ključne karakteristike novog načina obračuna poreske amortizacije su:

- Amortizacija stalnih sredstava za svih V amortizacionih grupa utvrđuje se primenom proporcionalne metode, na osnovicu koju čini nabavna vrednost, za svako sredstvo pojedinačno, a u slučaju da su sredstva stečena u toku poreskog perioda utvrđuje se primenom proporcionalne metode srazmerno vremenu od kada je započet obračun amortizacije do kraja poreskog perioda.
- U slučaju da je iznos računovodstvene amortizacije za određeno sredstvo manji u odnosu na iznos poreske amortizacije obračunat u skladu sa novim pravilima, u poreskom bilansu se kao rashod priznaje iznos računovodstvene amortizacije.

- Amortizacija investicionih nekretnina koje se nakon početnog priznavanja vrednuju po metodi fer vrednosti, obračunava se primenom stope od 2,5% na nabavnu vrednost sredstva.
- Amortizacija nematerijalne imovine se u poreskom bilansu priznaje kao rashod u iznosu računovodstvene amortizacije, bezuslovno, što znači da se na ova stalna sredstva neće primenjivati pravila o poreskoj amortizaciji.
- Stalna sredstva koja se sastoje iz nepokretnih i pokretnih delova koji čine funkcionalnu celinu, za potrebe utvrđivanja poreske amortizacije razvrstavaju se po grupama shodno načinu na koji su evidentirani u poslovnim knjigama obveznika u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo.

U pogledu starih pravila obračuna amortizacije, prelaznim odredbama je definisano da će se ona primenjivati na obračun poreske amortizacije stalnih sredstava **stečenih** zakључno sa 31.12.2018. odnosno poslednjim danom poreskog perioda koji počinje u 2018. godini, pri čemu za stalna sredstva iz II do V grupe najkasnije na obračun amortizacije zakључno sa 31.12.2028. godine odnosno poslednjim danom poreskog perioda koji počinje u 2028. godini.

Takođe, izmenama su propisana i određena pravila u vezi sa degresivnim obračunom, i to da ukoliko je krajnji saldo za:

- II grupu manji od 10%,
- III grupu manji od 15%,
- IV grupu manji od 20%,
- V grupu manji od 30%,

u odnosu na saldo utvrđen na dan 31.12.2018., kao rashod se priznaje celokupni saldo grupe.

Ukidanje ograničenja za priznavanje rashoda reklame i propagande

Najnovijim izmenama ukinuto je ograničenje vezano za priznavanje troškova reklame i propagande u poreskom bilansu, tako da se počev od sastavljanja poreskog bilansa za 2019. godinu ovi troškovi priznaju u punom iznosu (pod pretpostavkom da su nastali u svrhu obavljanja poslovne delatnosti).

Poreski podsticaji vezani za istraživanje i razvoj

Uvodi se poreski podsticaj kojim se predviđa da se kao rashod u poreskom bilansu mogu priznati, u dvostruko uvećanom iznosu, troškovi neposredno povezani sa istraživanjem i razvojem koje obveznik obavlja u Republici.

Istraživanjem se smatra originalno ili planirano istraživanje preduzeto u cilju sticanja novog naučnog ili tehničkog znanja, a razvojem primena rezultata istraživanja ili drugog naučnog dostignuća ili dizajna proizvodnje novih značajno poboljšanih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga pre pristupanja komercijalnoj proizvodnji ili korišćenju.

Iz ovih podsticaja izuzeti su troškovi istraživanja u cilju pronalaženja i razvoja nafte, gasa i mineralnih zaliha u ekstraktivnoj industriji.

Poreski podsticaji vezani za prihode od intelektualne svojine

Ovaj poreski podsticaj mogu ostvariti obveznici koji ostvaruju prihode od naknade za korišćenje deponovanih autorskih dela i predmeta srodnog prava.

Naime, ukoliko se za to opredeli, kvalifikovani prihod koji ostvari obveznik po osnovu naknade za korišćenje autorskog i srodnog prava, može se izuzeti iz poreske osnovice u iznosu od 80% od tako ostvarenog prihoda.

Kvalifikovani prihod se izuzima iz poreske osnovice umanjen za iznos ukupnih istorijskih ili tekućih poreski priznatih rashoda u vezi sa aktivnostima istraživanja i razvoja koje su kao posledicu imale nastanak tog autorskog ili srodnog prava. Kvalifikovanim prihodom će se, nakon ovog umanjenja, smatrati onaj deo prihoda koji je srazmeran odnosu kvalifikovanih rashoda u odnosu na ukupne rashode u vezi sa autorskim delom.

Obveznici koji koriste ovaj podsticaj dužni su da kvalifikovane prihode posebno iskažu u poreskom bilansu, kao i da pripreme posebnu dokumentaciju koju će priložiti na zahtev Poreske uprave.

Takođe, posebnim članom zakona propisano je da ukoliko obveznik koristi ovaj podsticaj a istovremeno koristi i pravo na poreski kredit po osnovu poreza po odbitku plaćenog u drugoj

državi, poreski kredit može koristiti samo u odnosu na deo prihoda koji je uključen u poresku osnovicu.

Poreski kredit po osnovu ulaganja u novoosnovano privredno društvo koje obavlja inovacionu delatnost

Uveden je i poreski podsticaj za društva koja ne obavljuju inovacionu delatnost a ulažu u start-up društva.

Naime, obvezniku koji se ne može smatrati novoosnovanim društvom koje obavlja inovacionu delatnost, a koje izvrši ulaganja u kapital novoosnovanog društva koje obavlja inovacionu delatnost, priznaje se pravo na poreski kredit u visini od 30% izvršenog ulaganja.

Pravo na poreski kredit obveznik ostvaruje kumulativnim ispunjavanjem propisanih uslova, pri čemu je najviši iznos koji se može priznati obvezniku po ovom osnovu 100.000.000 dinara, a najviši iznos poreskog kredita koji se može iskoristiti na račun poreza na dobit u jednoj poreskoj godini je 50.000.000 dinara. Neiskorišćeni iznos poreskog kredita može se prenosi na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Zakonom su detaljno propisani i uslovi koje mora ispunjavati društvo koje se smatra novoosnovanim društvom koje obavlja inovacionu delatnost.

Efekti promene računovodstvene politike usled prve primene MSFI / MSFI za MSP

Efekti promene računovodstvene politike nastali usled prve primene MRS/MSFI/MSFI za MSP, po osnovu kojih se saglasno propisima iz oblasti računovodstva vrši korekcija odgovarajućih pozicija u bilansu stanja, priznaju se kao prihod odnosno rashod u poreskom bilansu, počev od poreskog perioda u kojem je ta korekcija izvršena.

Navedeni prihodi i rashodi priznaju se u jednakim iznosima u pet narednih poreskih perioda.

Ova izmena primenjuje se počev od sastavljanja poreskog bilansa za 2018. godinu.

Izmene pravila o utvrđivanju kapitalnih dobitaka

Najnovijim izmenama proširen je osnov utvrđivanja kapitalnog dobitka odnosno gubitka, tako da je sada propisano da se kapitalni dobitak ostvaruje prenosom uz naknadu prava intelektualne svojine, koje pored prava industrijske svojine (koje je do sada bilo osnov utvrđivanja kapitalnog dobitka/gubitka) obuhvata i autorsko pravo kao i prava srodnna autorskom pravu.

U vezi sa ovom dopunom, propisano je i da se u oporezivu dobit, izuzetno, uključuje 20% kapitalnog dobitka ostvarenog prenosom imovinskih prava u celini po osnovu:

- 1) autorskog ili srodnog prava na deponovanom autorskom delu odnosno predmetu srodnog prava i
- 2) prava u vezi sa pronalaskom, na osnovu zakona kojim se uređuju patenti.

Kapitalni dobitak ostvaren pri prodaji jednog prava iz imovine može se prebiti oporezivim iznosom kapitalnog dobitka ostvarenog pri prodaji drugog prava iz imovine u istoj godini, pri čemu se najviše 20% kapitalnog gubitka ostvarenog prenosom prethodno navedenih prava može prebiti oporezivim iznosom kapitalnih dobitaka ostvarenih pri prodaji drugog prava iz imovine u istoj godini.

Poreski krediti po osnovu poreza na kapitalni dobitak plaćen u drugoj državi

Prema najnovijim izmenama uveden je novi poreski kredit za rezidentnog obveznika koji u drugoj državi ostvari kapitalni dobitak na koji je plaćen porez u toj drugoj državi.

U tom slučaju, rezidentni obveznik može umanjiti obračunati porez na dobit u Republici Srbiji za iznos poreza plaćenog u toj drugoj državi, pri čemu poreski kredit ne može biti veći od

iznosa poreza koji bi bio obračunat na kapitalni dobitak u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Takođe, poreski kredit po osnovu poreza koji je plaćen u drugoj državi neće se priznati ukoliko međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja pravo oporezivanja kapitalnog dobitka pripada isključivo Republici Srbiji.

Tretman prihoda nastalog po osnovu otpusta duga shodno UPPR-u

Zakon je dopunjjen odredbom kojom je propisano da u poresku osnovicu ne ulaze prihodi obveznika nastali po osnovu izvršenog otpusta duga koji obveznik ima prema korisnicima javnih sredstava, bankama u stečaju i privrednim komorama, kada su ta dugovanja obuhvaćena UPPR-om koji je potvrđen pravosnažnim rešenjem u skladu sa zakonom koji se uređuje stečaj.

Dakle, ova promena predstavlja podsticaj obveznicima nad kojima se sprovodi stečaj u vidu reorganizacije i počinje da se primenjuje od sastavljanja poreskog bilansa za 2018. godinu.